

**AS ESTONIAN CELL POOLT
KUNDASSE RAJATAVA HAAVAPUITMASSI TEHASE
KESKKONNAMÕJU HINDAMINE JA
KESKKONNAKOMPLEKSLUBA**

LÜHIKOKKUVÕTE

1 Sissejuhatus

AS Estonian Cell kavandab Eestisse Lääne-Virumaale Kunda linna idaossa rajada uue haava puitmassi tehase (edaspidi Tehas). Kavandatud projekti keskkonnamõtjude hindamine (edaspidi KMH) viidi läbi kooskõlas Keskkonnamõtju hindamise ja keskkonnaauditeerimise seadusega ning keskkonnaministri poolt 29. juulil 2002. a kinnitatud keskkonnamõtjude hindamise programmiga.

KMH on koostatud Tehase tehnilise projekti kohta. Keskkonnamõtju hinnati eelkõige Kundas Liiva maaüksusel (34501:008:0015), kuhu rajatakse tehas, koos Raudkatku 1 (34501:008:0002) ja Raudkatku 3 (34501:008:0070) maaüksuse territooriumiga. KMH käsitusala on hõlmatud ka mereakvatoorium, mis ümbritseb kavandatavat heitvee süvalasku.

Planeeritava ehituskruundi pindala on 798 038 m² ja aadress on Jaama tänav 21, 44106 Kunda. Nii Tehase alternatiivseid asukohti (Kehra, Türi, Kunda) kui ka tingimusi on omavahel võrreldud ja analüüsitud. KMH käigus on analüüsitud ka võimaliku piiriülese keskkonnamõtju olemasolu või selle puudumist.

KMH on läbi viidud sõltumatu Eesti keskkonnamõtju hindamise ettevõtja, OÜ Ecoman, poolt, kes kaasas tööle Eesti vastava ala tunnustatud spetsialiste. Hindamisprotsessi käigus on lisaks eksperthinnangutele analüüsitud planeerimiskavade, projektide, tehnoloogiliste protsesside ja erialakirjanduse andmeid. Oluliste keskkonnamõtjude hindamisel (välisõhuheidet, heitvee puhastusprotsessid; mõju mere ökosüsteemile) on kasutatud mudelarvutusi ning tehtud laborikatseid ja analüüse.

Käesoleva lühikokkuvõtte eesmärgiks on anda mittetehniline ülevaade KMH-st ja Tehase rajamiseks ja opereerimiseks välja antud keskkonnakompleksloast (edaspidi "kompleksluba").

2 Mõtjupiirkonna keskkonnatingimused

Tehase mõtjupiirkond hõlmab eelnimetatud Liiva maaüksust, kuhu kavandatakse Tehase ehitamist, Kunda jõe alamjooksu, puhastatud heitvee süvalasku ümbritsevat mereakvatooriumit Mahu piirkonna lähedal, piirnevat rannikumerd, piirnevat osa Soome lahest, torujuhtme trassi piirkonda ja Tehase välisõhuheitmete võimaliku mõtjupiirkonda.

Strateegilise keskkonnamõtju hindamise käigus viidi OÜ Eesti Metsakorralduskeskuse poolt läbi loodusväärtuste hindamine. Planeeringu ja strateegilise KMH põhjal jaguneb maaüksuse territoorium:

- Looduslik haljasmaa, sh vääriselupaik maaüksuse põhjaosas 52%;
- Tööstusehitise maa 45%, jaotatud ehitusalaks ja ehituskeelualaks;
- Veepuhastusehitise maa 3%.

Metsamaa pindalast 21,6 ha on määratletud vääriselupaikadena ja 14,5 ha omab kõrget loodusväärtust. Lisaks on 5,3 ha määratletud vääriselupaikade puhvertsoonina. Vääriselupaiga aladel ei ole loodusväärtuste säilimise seisukohalt majandustegevus lubatud. Ülejäänud 16,2 hektaril, metsamaa lõunapoolses osas, endisel puisrohumaal, märkimisväärseid loodusväärtusi ei registreeritud. Tootmismaa taimestiku rekognosuuringul ei avastatud kaitstavaid taimeliike ega vääriselupaigana arvelevõetavaid ökosüsteeme.

Naftaproduktide ja raskemetallide sisalduse ning lõimise selgitamiseks on tehtud meres pinnase uuringuid Letipea neeme lähedal. Visuaalse hinnangu järgi pinnase reostust ei täheldatud. Analüüside andmeil oli naftaproduktide sisaldus alla kehtestatud taseme. Ka raskemetallide (Cd, Cr, Cu, Hg, Ni, Pb, Zi) tase oli oluliselt alla lubatud taseme. Uuringute tulemused on kasutatavad iseloomulike andmetena ka kavandatava heitvee trassi asukoha pinnase tingimuste kohta.

Läänes piirab maaüksust Kunda jõe org koos Kunda jõega. Viimaste uuringute järgi on jõe seisund üldiselt hea. Kunda jõgi on elupaigaks ning jõe alamjooks on kudemiskohaks mitmetele väärtuslikele kalaliikidele, nagu näiteks lõhe, mere- ja jõeforell ning harjus. Kärestikulises suudme-eelses lõigus on jõgi eriti kalarohke ja liigirikas.

Kunda linna piirkonna välisõhu kvaliteeti mõjutavad piirkonnas asuvate teiste tegutsevate ettevõtete välisõhuheited. Olulisimat õhusaastet tekitab tsemenditehas (AS Kunda Nordic Tsement), millel on piirkonnas prevaleeriv roll piirkonna saaste kujundamisel, ehkki ta on oma õhuemissiooni viimaste aastate jooksul märkimisväärselt vähendanud (tolmu kolm korda; SO₂ rohkem kui kümme korda).

3 Projekti kirjeldus

AS Estonian Cell plaanib saavutada Tehase aastatoodanguks 140 tuhat tonni haavapuitmassi. Tootmistegevuses kasutatakse nüüdisaegset keskkonnasõbralikku tehnoloogiat – haava pleegitatud termomehhaanilise puitmassi (BCTMP) tehnoloogiat. Selle tehnoloogia Kundas realiseeritav variant vastab Saastuse kompleksse vältimise ja kontrollimise seadusele (2001), mis näeb ette parima võimaliku tehnika kasutamise tingimused keskkonnakompleksloa taotlemisel kui ka rahvusvaheliselt kehtestatud parima võimaliku tehnika (BAT) nõuetele. Tehase tehnoloogia on valitud haavapuidu kasutamiseks, mis aitab kaasa Eestis pika aja jooksul seismajäänud haavapuistute (metsade) otstarbekamale kasutamisele. Valitud tehnoloogia võimaldab kasutada madalakvaliteedilist haavapuitu, mida pole aastaid eriti kasutatud, ning soodustab seeläbi haavapuistute majandamist eelkõige erametsamaadel, kus kasvab valdav osa haava kooslusega metsadest.

Haavapuitmassi tehase rajamine on osaliselt alternatiiviks Eestis varem kavandatud tselluloositehase rajamise ideele. Selle ideekavandi kohaselt oli kavas toota kuni 600 tuhat tonni tselluloosi ja kasutada selleks peamiselt okaspuupuitu kuni 2 miljonit m³ aastas. Võrreldes sulfaat- ja sulfittselluloosiga (varem Eestis kasutatud ja käesoleval

ajal Kehras kasutatavad tehnoloogiad), ei teki käsitleva Tehase puhul sulfaattselluloositehastele iseloomulikke halvastilõhnavaid väävelorgaanilisi ühendeid (merkaptaanid, sulfiidid), kuna haavapuit ei sisalda erinevalt okaspuidust terpeene ja BCTMP protsessis kasutatavad immutuskemikaalid ei sisalda taandatud väävliühendeid. Haavapuitmassi saab kergesti pleegitada kõrge valgesuseni (85%) pehmetes tingimustes, kasutades aktiivse kemikaalina vaid vesinikperoksiidi. Selle poolest erineb valitud tehnoloogia oluliselt keemilise tselluloosi pleegitusest, kus kõrge valguse saamiseks on pleegitusel vajalik kasutada klooriühendeid, millega kaasneb toksilisi kloororgaanilisi ühendeid sisaldava reovee teke.

Tootmisprotsess koosneb: puidu tarnimisest, koorimisest-laastutamisest-laastu pesemisest-immutamistest-jahvatamisest-sorteerimisest- pleegitamisest - kuivatamisest ja valmistoodangu pakkimisest. Tehases on plaanitud kasutada aastas kuni 400 tuhat m³ haavapuitu, kuni 2,4 miljonit m³ tehnoloogilist vett, kuni 16 miljonit Nm³ looduslikku gaasi ja kuni 250 GWh elektrienergiat. Immutamiskemikaalidena kasutatakse naatriumhüdrosiidi ja vesinikperoksiidi ning pleegitamiskemikaalina vesinikperoksiidi. Kõikides tehnoloogilise protsessi staadiumites kasutatav vesi on pidevas ringluses, võimaldades sellega suhteliselt madalat vee erikulu – *ca* 17 m³ puitmassi tonni kohta (BAT 10–20 m³). Heitvee puhastamine toimub aktiivmuda protsessis, mis põhineb aeroobsel bioloogilisel puhastustehnoloogial. Looduslik gaas kasutatakse ära soojuse tootmiseks kahe tehnoloogilise seadme juures: kiirkuivati ja aurukatel. Energia erikulu on *ca* 1800 kWh ühe tonni puitmassi kohta (BAT'i vastav väärtus on 3000 kWh/t).

Ehitustööd on kavas läbi viia 24 kuu jooksul. Hoonete välisarhitektuur vastab kaasaja tööstushoonete standarditele. Tootmiskompleks koosneb tootmiskorpusest (kõrgus 24,5 m, kiirkuivati korstna kõrgus 33 m), koorimissõlmest, katlamajast, valmistoodangu laost ja puidulaoplasist. Valmistoodanguks on haavapuitmass, mida on võimalik kasutada kõrgekvaliteedilise paberi, papi ja kartongi valmistamiseks. Valmistoodang eksporditakse. Tehase eeldatav maksumus on *ca* 2 miljardit Eesti krooni.

4 Olulised mõjud keskkonnale, tervisele ja ohutusele

Oluline **keskkonnamõju on täheldatav tootmisterritooriumil**, kus reljeefi muutmise ja ulatuslike puidulaoplaside rajamise tulemusena toimub pinnasevete režiimi muutumine. Tehase tehnilises projektis kavandatud abinõud loovad eelduse, et tööstusterritooriumi dreneerimisega paralleelselt rajatav pinnasevete hajutamise süsteem tagab väärtuslike taimekoosluste (metsatüüpide) säilumise kinnistu põhjaosas. Tagatud on Kunda jõe 200 m kaitsevöönd ja ehitusala sees paiknevate puudegruppide (tammed) ümbruse kaitse.

Müratase Tehase piirialal võib mõnikord ületada normatiivi 55 dB ning selline müra võib ulatuda 300 m kaugusele tootmishoonest ja koorimistsehhist. Tõenäoliselt võib müra häirida Tehase territooriumist edela suunas asuvate Jõe tänava majade elanikke. Kui rakendada nii haljastusalaseid (okaspuude istutamine, põõsasarinde täiendamine) kui tehnilisi meetmeid (3-kordsed aknad), on võimalik tagada ka siseruumide öine lubatud müratase. Tehase käikuandmisele järgneval perioodil tehtavate mürataseme mõõtmiste põhjal selgitatakse ja vajadusel rakendatakse vajalikke meetmeid.

Tehase tehnoloogilise vee võtmine Kunda jõest ei mõjuta oluliselt veevaru jõe alamjooksul esimesest tammist mereni. Tehase tehnoloogilise vee vajadust (kuni 2,4 miljonit m³ aastas või kuni 350 m³/h) võib hinnata väheoluliseks võrreldes Kunda jõe aastase keskmise vee hulgaga vee sissevõtu kohas (6,2 m³/s). Seetõttu on leitud, et Tehase tootmisvee võtmine ei mõjuta oluliselt jõe veevarusid ega kalade kudemistingimusi jõe alamjooksul.

Heitvesi puhastatakse aktiivmuda puhastusprotsessis, mis on puitmassi ja tselluloositootmises laialt kasutatud ja praktikas õigustust leidnud. Puhastatud heitveed vastavad IPPC soovitude tasemetele kõikide näitajate osas. Heitvete KHT kontsentratsioon (1250 mg/l) ületab Eestis kehtestatud normatiivi (250 mg/l), kuid selle kompenseerib heitvete puhastusaste 86%–88 % (normatiiv 75 %), ja on seega Eesti õigusaktidega kooskõlas.

Vihmaveed ja Tehase territooriumi kuivendamise tulemusena tekkivad veed kogutakse kokku ja suunatakse vihmavee kanalisatsiooni kaudu puhastusseadmesse, mis koosnevad sõeltest ja avatud kraavidest. Puhastatud veed juhitakse ära ümbritseva metsa veerežiimi muutmata.

Puhastatud heitvee suunamine merre süvaveelasu kaudu ei mõjuta Tallinna Tehnika Ülikooli Meresüsteemide Instituudi mudeluuringute põhjal oluliselt väljalasu ümbruse merekeskkonda. Mõju on lokaalne ja piirdub merrelasu vahetu ümbrusega ning ei mõjuta Letipea maastikukaitseala akvatooriumi ega Letipea küla supelranda. Heitvete merre juhtimine ei põhjusta olulist kahjulikku piiriülest mõju.

Välisõhku eralduvate saasteainete tase vastab primale võimalikule tehnikale (BAT) ning Eestis kehtestatud piirväärtustele kõikide näitajate osas. Välisõhuheidete kontsentratsioon Tehase territooriumi piiril on *ca* 0,2 SPV (SPV – saastetaseme piirväärtus). Seega ei mõjuta rajatav puitmassi tehas oluliselt piirnevate alade välisõhku. Samuti jääb lubatu piiridesse kombineeritud õhusaaste mõju koos teiste Kundas asuvate saasteallikatega (peamiselt AS Kunda Nordic Tsement). Välisõhuheideteid ei oma olulist kahjulikku piiriülest mõju.

Vajalikud **haavapuidu varud** on Eestis olemas ja haava intensiivsem kasutamine mõjub soodsalt haavametsade majandamisele. Haavametsade pindala on 115,900 ha ja kasvava metsa tagavara on 37,3 miljonit m³. Jooksev juurdekasv on 800 tuhat/m³ aastas.

Tahked jäätmed kas taaskasutatakse või kõrvaldatakse kooskõlas õigusaktide nõuetega. Põhiosa jäätmetest moodustavad puukoor ning puidu töötlemise jäägid (saepuru, laastud), mis säilitatakse tootmisterritooriumil või sellest väljaspool ning seejärel müüakse kütuseks; osa sellest võidakse ka kompostida. Heitveepuhasti jääkmuda ja tehnoloogilise vee puhastamise jäägid kompostitakse; ohtlike jäätmete ja olmejäätmete käitlemine antakse üle litsentsiga äriühingutele; kasutatud õli kogutakse garaaži kompleksis asuvasse jäätmete kogumise kohta ning seejärel antakse üle spetsiaalsele ettevõttele. Jäätmekäitus ei mõjuta oluliselt keskkonda väljaspool tehase territooriumi.

Kemikaale säilitatakse 3–250 m³ teras-, plastik- või RGP konteinerites, millest osad on ümbritsetud teise betoonist kaitsemüüri. Kemikaalide võimalikud lekked kõrvaldatakse automaatrežiimil töötavate pumpadega.

Tehase rajamine omab olulist positiivset **sotsiaalmajanduslikku mõju** (vastavuses Säästva arengu seadusele) suurendades tööhõivet otseselt 70 (lisaks kaudselt *ca* 300) inimesele ning soodustades haavametsade majandamist. Haava puitmassiks ümber töötlemisel ületab saadav sisemajanduse koguprodukt mitmeid kordi töötlemata ümarpuidu ekspordist saadava SKT.

5 Oluliste keskkonnamõjude leevendamine

KMH menetluse tulemuseks on alljärgnevad soovitusel, kuidas Tehase ehitamisega ning eksploatatsiooniga seonduvaid olulisi keskkonnamõjusid leevendada:

- (1) Maaüksuse põhjaosas kasvava väärtusliku metsa veerežiimi säilitamine. Nähakse ette drenaazisüsteem, tagamaks territooriumi lokaalse kuivendamise ja samal ajal ka vee säilitamise (veehoidla) ning et vee levik põhjaosas asuva vääriselupaiga territooriumile ei muutuks selliselt, et see mõjutaks oluliselt väärtuslikke ökosüsteeme.
- (2) Rakendatakse meetmeid metsa kaitseks ja tehakse metsamajanduslike töid, et tagada Liiva kinnistu põhjaosas asuva väärtusliku metsa (vääriselupaiga) kaitse ja veerežiimi võimalikult maksimaalne säilumine.
- (3) Kui tehase eksploatatsiooni käigus peaks selguma, et müratase Kunda linna Jõe tänava elamute piirkonnas ei vasta nõuetele, nähakse ette müra vähendamise meetmed, näiteks vastavate tehniliste rajatiste (müratõkkebarjääride) rajamine tehase peamiste müraallikate ümbruses.
- (4) Heitveetrassi lõpliku asukoha projekteerimisel arvestatakse Letipea maastikukaitseala piiride ja eeskirjadega ning asjaoluga, et tuleb tagada maaomanike seaduslike huvide arvestamine. Heitvee süvalase meres peab asuma vähemalt 10 m sügavusel.
- (5) Juhul, kui seire käigus selgub, et põhjataimestik ja -loomastik on oluliselt mõjutatud ning kalade kudemistingimused on halvenenud, tuleb osa võtta kalavarude taastamise programmist (eelkõige lõhe ja meriforelli osas).
- (6) Lisaks õigusaktide nõuete täitmisele nähakse ette vastavad meetmed, et vältida ebaseaduslikul teel saadud puidu kasutamist tehase toorainena. Koostöös puidu varujatega rakendatakse meetmeid säästliku ja keskkonnahoidliku metsamajandamise edendamiseks.
- (7) Püsiva keskkonnamõju leevendamiseks ning avariide vältimiseks töötatakse välja ja rakendatakse keskkonnajuhtimissüsteem vastavalt ISO 14001 standardi nõuetele.
- (8) Kompostimisväljaku töötajatele on tagatakse eririietus ja spetsiaalvahendid, et vähendada kompostimise käigus tekkivate heitmete (sh allergeenide) võimalikku kahjulikku mõju;
- (9) Töötatakse välja avariide vältimise ning avariisituatsioonides tegutsemise kord, ettevõttesisesed tuleohutuseeskirjad ning keskkonnaseire süsteem.
- (10) Võimalike avariide puhul informeeritakse kohe järelevalve ja omavalitsusorganeid, hinnatakse riskid ja sellest tulenevalt vajaduse korral tootmisprotsess pidurdatakse või seistatakse.

6 Ülevaade keskkonnaseire plaanist

KMH tulemusena on antud muuhulgas järgmisi soovitusi tehase ehituse ja eksploatatsiooni võimalike oluliste keskkonnamõjude seire kohta:

- (1) Pärast ehitustööde lõppu tuleb koostada ärajuhitava ja vääriselupaiga veerežiimi säilitamiseks suunatava vee bilanss.
- (2) Jälgida Kunda jõe vee kogust.
- (3) Välisõhu seiret tuleb korraldada vastavalt keskkonnalubades toodud tingimustele, soovitatav on teha koostööd teiste Kunda saasteaineid emiteerivate ettevõtetega ning kasutada asjakohaste sõltumatute ekspertide abi.
- (4) Heitvee süvalaskme piirkonnas on vajalik korraldada väljuva heitvee reostuskoormuse määramine ning heitvee mõju hindamine süvalaset ümbritsevale vee-elustikule.
- (5) Süvalaskme seire peab hõlmama ka perioodilist merevee kvaliteedi (optilised omadused, planktoni hulk ja koostis, mere keemilised näitajad, hapnikusisaldus põhjasetetes ja põhjalähedases veekihis) mõõdistusi ning põhjakoosluste (põhjataimestik, -loomastik) ja kalastiku liigilises struktuuris ning levikus toimuvate muutuste selgitamist ja nende põhjuste uurimist.

Tehase kompleksluba sätestab mitmeid täpsustavad tingimusi Tehase heidete ja heidete keskkonnamõju seire osas.

7 Arutelud ja suhtlemine avalikkusega

KMH-ga seotud avalik (avatud) menetlus viidi läbi kooskõlas Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnaauditeerimise seadusega ning see hõlmas alljärgnevat etappi:

1. Teade KMH algatamise ja avaliku arutelu kohta avaldati Ametlikes Teadaannetes 3. juulil 2002. a.
2. KMH programmiga oli võimalik tutvuda alates 3. juulist 2002. a Kunda Linnavalitsuses, Koidu tn 9A, Kunda.
3. KMH programmi avalik arutelu toimus 19. juulil 2002. a Kunda Linnavalitsuses, Koidu tn 9A, Kunda.
4. Teade KMH aruande valmimise ja avaliku arutelu kohta avaldati Ametlikes Teadaannetes 7. augustil 2002. a.
5. KMH aruandega oli võimalik tutvuda alates 7. augustist 2002. a Kunda Linnavalitsuses aadressil Koidu tn 9A, Kunda.
6. KMH aruande avalik arutelu toimus 23. augustil 2002. a Kunda kultuurimajas, Lasteaia 4, Kunda.
7. Teade Tehasele ehitusloa väljastamise kohta avaldati Ametlikes Teadaannetes 10. oktoobril 2002. a.

Kooskõlas Saastuse kompleksse vältimise ja kontrollimise seadusega viidi kompleksloa väljaandmise käigus samuti läbi avalik menetlus ning see hõlmas alljärgnevat etappi:

1. Teade kompleksloa avalduse esitamise, avalduse avaliku väljapaneku ja seonduva avaliku arutelu kohta avaldati Ametlikes Teadaannetes 14. novembril 2002. a.

2. Kompleksloa taotlusega oli võimalik tutvuda alates 14. novembrist 2002. a Lääne-Virumaa Keskkonnateenistuses, Kunderi 18, Rakvere.
3. Teade kompleksloa eelnõu avaliku väljapaneku ja seonduva avaliku arutelu kohta avaldati Ametlikes Teadaannetes 28. novembril 2002. a.
4. Kompleksloa eelnõuga oli võimalik tutvuda alates 29. novembrist 2002. a Lääne-Virumaa Keskkonnateenistuses, Kunderi 18, Rakvere.
5. Kompleksloa eelnõu avalik arutelu toimus 17. detsembril 2002. a Lääne-Virumaa Keskkonnateenistuses, Kunderi 18, Rakvere.
6. Teade kompleksloa väljastamise kohta avaldati Ametlikes Teadaannetes 3. jaanuaril 2003. a.

Kompleksloa muutmiseks viidi läbi avalik menetlus, mis hõlmas alljärgnevat etappi:

1. Teade kompleksloa muutmise taotluse esitamise ja selle taotluse avaliku väljapaneku kohta avaldati Ametlikes Teadaannetes 27. veebruaril 2003. a.
2. Kompleksloa muutmise taotlusega oli võimalik tutvuda alates 27. veebruarist 2003. a Lääne-Virumaa Keskkonnateenistuses, Kunderi 18, Rakvere.
3. Teade kompleksloa muudatuste kohta avaldati Ametlikes Teadaannetes 30. aprillil 2003. a.

10. aprillil 2003. a. toimus heitveetrassi uue asukoha osas avalik arutelu Mahu külas, Viru-Nigula vallas. Eelnimetatud avalik arutelu korraldati enne osatüldplaneeringu osa kehtestamist, mis määrab kindlaks trassi asukoha rannikualal.

Lisaks on Projekti kohta avaldatud mitmeid artikleid üleriigilistes ja kohalikes ajalehtedes.

8 Ülevaade avalikust arvamusest ja peamistest probleemidest

Avalik arvamus on Projekti suhtes olnud üldiselt toetav, kuigi on väljendatud ka teatavaid muresid ja vastuväiteid. Riigi- ja kohalikud organid on olnud Projekti suhtes toetaval positsioonil.

On märgitud, et üks peamistest Projekti positiivsetest aspektidest on täiendav otsene ja kaudne tööhõive, mis Projekti realiseerumise korral luuakse. Positiivseks on peetud ka seda, et selline oluline välisinvesteering suunatakse väljapoole Tallinat ja Harjumaad, mis on Eesti kõige enam arenenud regioonid.

Tehase detailplaneeringu avaliku menetluse käigus ei esitatud Projekti suhtes olulisi vastuväiteid. Sellest lähtuvalt kehtestas Kunda Linnavolikogu 28. juunil 2002. a ühehäälselt detailplaneeringu koos strateegilise KMH-ga.

Kuna puitmassi tootmine toob vältimatult kaasa teatava mõju keskkonnale, oli kohalikel elanikel ja rohelistel organisatsioonidel Projekti KMH menetluse ajal teatavaid muresid seoses Projekti keskkonnamõjudega.

Avalike menetluste käigus toodi välja alljärgnevad peamised mureküsimumused:

1. Tehase heitvete mõju merekeskkonnale ja looduskaitsealadele.
2. Väärtuslike haavapuistute säilitamine ja illegaalne puidukaubandus.
3. Müra tase.

KMH ja kompleksloa menetluste tulemusena on kavas rakendada mitmeid meetmeid Projektiga seotud mureküsimumuste leevendamiseks. Rakendatavate meetmete hulka kuuluvad muuhulgas:

1. Tehases keskkonnajuhtimissüsteemi (ISO 14001) rakendamine.
2. Tehase heidete mõju perioodiline seire, kaasa arvatud merekeskkonna seisundi seire vastavalt kompleksloa tingimustele.
3. Ebaseaduslikult hangitud puidu Tehase toorainena kasutamise vältimine.
4. Müra tõkestamise meetmed.

Lisaks on avalike arutelude tulemusena muudetud heitveektorustiku trassi ning väljalasu asukohta. Väljalasu ja torustiku uus asukoht on Letipea asulast ning looduskaitsealadest kaugemal. Kohalikele elanikele trassi uue asukoha tutvustamiseks ja sellega seonduvate küsimuste arutamiseks toimus Viru-Nigula vallas Mahu külas 10. aprillil 2003. a avalik arutelu. 24. aprillil 2003. a kehtestas Viru-Nigula Vallavolikogu Letipea - Mahu rannikuala osaüldplaneeringu osa, mis määrab kindlaks trassi asukoha rannikualal.

Tuleks märkida, et alates Projekti varastest etappidest on Eestimaa Looduse Fond (edaspidi "ELF") Eesti tuntud ja tunnustatud valitsusvälise "rohelise" organisatsioonina väljendanud haavapuitmassitehase rajamise suhtes oma toetust, ehkki on oma toetusele seadnud ka mitmeid tingimusi.

Eelnimetatud tingimusi silmas pidades esitas ELF 3. veebruaril 2003. a Jõhvi Halduskohtule Lääne-Virumaa Keskkonnateenistuse vastu kaebuse AS-ile Estonian Cell 3. jaanuaril 2003. a väljastatud kompleksloa tühistamiseks.

ELF, AS Estonian Cell ja Lääne-Virumaa Keskkonnateenistus jõudsid 20. veebruaril 2003. a kohtuvälise kokkuleppeni, millest tulenevalt loobus ELF oma kaebusest ning AS Estonian Cell esitas keskkonnateenistusele taotluse kompleksloas ELF-i poolt nõutud teatud muudatuste tegemiseks. Nimetatud muudatused täpsustasid heitvee ja mere ökosüsteemi seire tingimusi ning nägid ette kohustuse rakendada keskkonnaseisundi halvenemisel vastavaid meetmeid. Lisaks hõlmasid eelnimetatud muudatused järgmisi küsimusi:

1. Toorme päritolu kontrollimine; aastatoodangust 50 protsendi sertifitseerimine FCS sertifikaadiga.
2. Keskkonnajuhtimissüsteemi (ISO 14001) rakendamine.
3. Heidete mõju vähendav programm.

Kaebusest loobumise tulemusena lõpetas Jõhvi Halduskohus vastava kohtumenetluse. Eeltoodust võib järeldada, et kaebusest loobumisega ELF väljendas oma nõustumist kompleksloa muudetud variandiga. 10. aprilli 2003. a avalikul arutelul ELF-i esindaja ka teatas, et ELF saavutas eelnimetatud muudatustega oma eesmärgi ning toetab Projekti.

9 Informatsiooni allikad

1. AS Estonian Cell Kundasse rajatava haavapuitmassi tehase keskkonnamõju hindamise aruanne, OÜ Ecoman, Tallinn, Juuli 2002
2. AS Estonian Cell Kundasse rajatava haavapuitmassi tehase keskkonnamõju hindamise aruande täpsustused, OÜ Ecoman, Tallinn, September 2002
3. OÜ Ecoman 11. septembri 2002. a kiri keskkonnaministrile haavapuitmassitehase keskkonnamõjude hindamisest, OÜ Ecoman, Tallinn, September 2002
4. Keskkonnaministri 29. septembri 2002. a kiri nr 13-3-3/6748 - Haavapuitmassi tehase keskkonnamõju hindamise aruande heakskiitmine, Eesti Vabariigi Keskkonnaministeerium, Tallinn, September 2002
5. Keskkonnakompleksluba nr 1, 3. jaanuar 2003. a, Lääne-Virumaa Keskkonnateenistus, Rakvere, Jaanuar 2003
6. Lääne-Virumaa Keskkonnateenistuse 25. aprilli 2003. a korraldus nr 23, Lääne-Virumaa Keskkonnateenistus, Rakvere, Aprill 2003.